

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristo stopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

„Proč s šolami, proč z učitelji!“

To je najnovejša parola, to najnovejši in pravi program naših klerikalcev. „Proč s šolami, proč z učitelji“ tako so kričali od kaplana Tombaka naučeni ljudje na Blánici. Ta klic surovosti torej vzbujajo in podpirajo privržniki „pravne“, ali „klerikalno-konservativne“ stranke. To je popolnem njih program, to je popolnem dosledno v pravcu onih, ki se norčujejo iz „omike“, katere jeza tare, da šolstvo napreduje, kateri hočejo, da ljudstvo neumno in nepodučeno ostane, samo da bode njim slepo pokorno, da ga morejo oni za svoje namene rabiti. Oni dobro vidijo, da podučeni in omikani ljudje ne marajo za njih vodstvo in njihove temne namere, zato podpirajo klic „proč s šolami“, ker šole so sovražnik nevednosti, katero so oni toliko let rabili v svoje koristi, brez katere je njihovo gospodstvo nemogoče.

Po vsem omikanem svetu se širi oni glas in zahtevanje po množenju šol in učiteljev. Priznava se povsod, kjer razumni ljudje govore, da je šola in učitelj pogoj napredovanja in velikosti narodov, podlaga duševnega in materialnega blagostanja. Celo klerikalci v drugih zemljah se sramujejo proti šolam izrekati se. Le pri nas na Slovenskem smo, žalibog, tako daleč prišli, da se od privržnikov „pravne“ stranke šola in učiteljstvo naravnost zametuje, „nevednost, naj dražja stvar v deželi“, hvali in zagovarja.

Gospodi kaplanje Tombakovi! Pomislite, pregledajte seme, ki ga sejete. Preudarite, da budite, gojite in v rasti pospešujete najnevarnejšo hidro — surovost, katera se

utegne kasneje, ali prej nego mislite, na vas same obrniti in vas uničiti. Z agitacijo proti šolam in učiteljem nimate nič boljši nego komunardi, ki so protivniki vsega reda in vsega človeštva.

Mi nikakor ne mislimo, da so vsi duhovniki taki. Ne, narobe čujemo iz več krajev, da posamezni, sosebno starejši duhovniki, ki so čestiti narodnjaki, obžalujejo in z bolestjo gledajo to počenjanje, to divje hujskanje mlajših fanatikov svojega stanu. Ti čestiti duhovniki sprevidajo, kar je neizogobno, da taki duhovenski fanatiki delajo le svojemu stanu in cerkvi kvar, ker raste nevolja in razpor v narodu čedalje bolj, in ker strast vedno rodi i strast na drugi strani. Ti čestitejši duhovniki vedo, da poklic njihovega stanu nij v prvi vrsti politična agitacija, temuč oznanjevanje miru in ljubezni, spolnovanje poklica po Kristovem navodu, ki je rekel: „učite vse narode“, a nij rekel: hujskajte proti drugomislecem in proti učilnicam ali šolam. — In do teh, kakor tudi do višjih duhovniških poglavarjev se obračamo z vprašanjem: Ali res v korist svojega lastnega stanu ne mislite nič storiti, da se ta divji dir konča? Kajti stvar je že tako daleč prišla, da so neki fanatiki že bolj politični agitatorji najnevarnejše sorte, nego oznanovalci one vere, ki pravi: „ljubite se med soboj.“

Vse izobražene in zavedne Slovence, ki jim je mar omika narodova, njegov napredek in narodna svoboda, vse, katerih je sram, da bi naš rod bil na posmeh sosedom in vsem pametnim ljudem, — pa prosimo, naj odločno, krepko in neumorno delajo proti tej kliki, ki se sicer tam odeva s „pravni-

mi“ frazami in z „vero“ — tukaj pa se z barbarskim hujskanjem proti šoli v vsej svoji nagoti in duševni grdosti pokazuje. Vse naše prijatelje pa končno še opozorujemo, naj takim pijavkam na soku narodnega života povsod tla izpodkopujejo, naj farizejem povsod larfe z obraza potegujejo. Vsakega Tombakovca ime in dejanje naj nemudoma v javnost, v novine spravijo, da jih javno pred vsemi patrijoti in razumniki postavimo na tako — čast, kakoršno zaslužijo! Vse za narod, omiko in svobodo!

V Ljubljani 23. avgusta.

Ker je v slovenski tabor prišli Nemeč Costa prej narodnega dr. Bleiweisa spokoril, da je najprej klerikalec in cerkvenec ter po svoji izpovedi v svojih „Novicah“ on, dr. Bleiweis, „rajši ima nemškutarja nego liberalnega Slovenca“ — — nijsta mogla tudi Nemeč Herman in duhovni gospod Ulaga mirno spat; zato nijsta nehala, da enako lepo izpoved naredita. Ulaga (mož, ki si je dal pet akcij za to „zastonj“ dati, da je banko „Slovenijo“ hvalil) v zadnjem listu svojega „Gospodarja“ izpoveduje na strani 275 tako-le: „nam je ljubši konservativni Nemeč kakor liberalni Slovence in vera nam je več kakor narodnost“. Prosit! Le ljubite se, lepe duše, ljubite in „radi“ in „rajši“ imejte eden nemškutarja, eden Nemeča.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. avgusta.

O *ministerski krizi* zopet enkrat pripoveduje „Vat.“. Da bi se ta vest le

Listek.

Nedeljska pisma.

XI.

Naš „slavnoznani“ jezikoslovec in literarni zgodovinar g. Maren sicer misli in pravi, da imamo mi Slovenci tudi že svojega Goetheja — in to neki je prestavljalec „petero Rusko-Puškinovih“ — zakaj, res ne vem; pa h koncu bi skoro menil, da se Metelkova zdravica v Eliziji

Bog živi naše marne slovníčarje;

Naj jih napak in glavnih grehov varje!

nad omenjenim slavnim jezičnikarjem nij izpolnila — kar se tiče slovenskega Goetheja. Znano Vam je, gospica, da je Jovan Vesel-Koseski svoje pesni po lastnem zagotovitlu „žehtal“, in eden mojih muhastih prijateljev je pri priložnosti čitanja teh umotvorov dejal:

Da pesen tvoja malo tehta

Kriva je gotovo prevelika žehta, —

pa vse to ne spada semkaj. Jaz le ne vem,

ali je ona slovníčarjeva misel „napaka“ ali „glavni greh“, pa ker se naš dotični strokovnjak glavnih grehov bolj boji, nego napak, porečem mu iz gole kurtuazije, da bi ga jaz zarad našega „objektivnega“ Goetheja samo — v vice poslal.

Vsaj veste, gospica moja, da so v našem slovstvu pekel in nebesa, glavni grehi in deviška naivnost, če ne odločilni, pa vendar tako važni faktorji, da marsikateri naših literatov prej syllabus in svetega Pavla studira, potem stoprv zastavi pero, ter spiše duhovito obravnavo o črkah „č“ in „ž“ ali pa o „ka“, „da“ — in bog zna kaj še. Ako pa čuti kdo silno potrebo, v verzih se ekspektorirati, prebira prej poetični dodatek k „dušnej paši“, ali pa k „angelju varhu“ in v prihodnjih „Novicah“ berete lahko rime: „sije — klije, goré — vodé, Elija — Mesija“; — pred rimami stoji navadno še nekaj družih besedij, pa tiste nijso važne. Tudi jaz sem se nekedaj pasel na „dušnej paši“ ko verna ovca — (monsignore Jaran bi rekel: „kozol“) — in

oče Janez Bleiweis mi je tedaj pričal, da sem nadepoln mladenič; — oh, gospica, britka žalost me prešine pri spominu na ona leta, katerih nadepolnost in nedolžnost je splavala po vodi; pa kaj bi tudi ne tožil?

Ako bi bil ostal pri svetem Pavlu, sedel bi dandenes morda že med 40 nesmrtnimi matičnega odbora in Tomanova literarna zapuščina bi se bila izročila meni v pregled. Vsaj bi jo bil še Daniški Silvester kmalu dobil, ko bi ne bil Praprotnik dveh mesečnih nadpisov več ustvaril. Tako se slavi in česti tvoj spomin, bore Toman, — tvojo sliko prodajejo, po diplomah se blišči tvoje ime, stavili ti bodo marmorjev spominek, — a to, kar je rodilo tvoje, za lepo in dobro vneto srcé, to, kar si ustvaril v svetih trenutkih, ko te je navdajalo „vesoljnega svetá gorjé“, — to pa se daje poetu mesečnih nadpisov v pregled; — bore Toman!

Naš že imenovani literarni zgodovinar razločuje v naši noveji literarni dobi tri vrste poetov, in sicer: Vodnikovce — take

uresničila! a malo upanja imamo, da se bi zdaj pred volitvami godile kake spremembe v ministerstvu. Volitve v državni zbor bodo še le odločile o osodi sedanje vlade.

Bivši minister **Jireček** bode na Češkem v državni zbor izvoljen. Palacky neče nobene kandidature prevzeti; sicer pa kandidature na Češkem še niso odločene. — Dr. Herbst potuje po svojem volilnem okraju in se neizmerno hvali, za kaj vse bi mu morali narodi hvaležni biti.

Tržaški mestni zbor je v poslednji seji sklenil, da kljub odločbi državnega sodišča, dr. Dorn nema volilne pravice v tržaškem mestu. Vladni komisar je ustavil ta sklep.

Rusinski centralni volilni odbor v Galiciji je mislil ta mesec sklicati več volilnih shodov. Zaradi kolere, katera po Galicijem hudo razsaja, odložili se bodo shodi na prihodnji mesec.

Vnanje države.

Srbski minister za javna zidanja, Alimpić, se je vrnil s svojega potovanja iz Južne Nemške. Predsednik ministerstva, Ristić, pride kmalu nazaj. Obhajala se bode slavnost v čast rojstnega dneva in dneva, ko je zasedel knez prestol, za katero se uže vse pripravlja.

Ruski listi govore o fuziji burboncev in ne kažejo nič sočutja za to, da se v Franciji teži po monarhiji. „Golos“ pravi, da je prepričan, da Francoska neče monarhije, in da je ne bode dolgo trpela, ako se jej usili. Ta list se nadeja, da se opozicija pri bodočih parlamentarskih obravnavanjih krepko protistavi monarhistom, in da bode pod vodstvom odličnih mož zmagala.

Francoski grof pariški pravi, da nij nobenega orleanističnega pretendenta več, a stranka je še, in ta se bode trdno držala načel kraljestva od leta 1830. Te izjave so program desnega središča. Gambetta misli potovati po dozdam obsedanih okrajih, ter delati propagando za republiko, če Thiers ne sprejme po vrnitvi iz Švice povabila, ki se mu je podalo v Nancy in Luneville.

Za predsednika glavnih svetov se je izvolilo 50 konservativcev, 23 iz leveice, in 12 iz levega središča. Papež čestita Chamberdu zaradi izvršitve burbonske fuzije. „Bog je uslišal molitve katoliškega sveta“, pravi cerkvena glava v tem listu, „uporna hidra ima kmalu poginiti, kmalu se imajo v brezno prekucniti protivniki nezmo tljivosti.“

Kadar **španjski** kortesi končajo seje, se poda Kastelar v London, Berlin, Dunaj in Rim, da se razgovori o priznanji španjske republike. — Karlisti so napali 100 repu-

blikancev v Villa - Ciudad - Real in so vse vjeli.

Pruski minister kupčijstva skliče na 1. oktober vodje vseh državnih in privatnih železnic, da se posvetuje, kako bi se dalo v okom priti nevarnostim na železnici.

Danski kabinet je dobil iz Izlandije peticijo, ki zahteva bolj razširjeno avtonomijo in osobno zedinjenje z Dansko. Peticija je pisana v najstarejšem in najslavesnejšem jezici. Nevolja do danskega vladanja se je pokazala lansko leto pri nekem obedu. Ko se je napilo danskemu kralju, opozicija nij vstala. Takoj potem si je izvolila svojega voditelja Jana Sigurdsona za predsednika. Prihodnje leto bode velika svečanost v Izlandiji. Obhajala se bode tisočletnica obdelovanja Izlandije, ki se je začelo leta 874.

Kašgarski emir, ki išče sedaj ruskega varstva, je imel boj s kineško vojsko, v katerem je zmagal. Šest velikih mest si je osvojil. Kineški cesar je poslal v Kašgar naj imenitnejšega svojega svetovalca, z bogatimi darovi, da bi pridobil kašgarskega vladarja za mir.

Iz **Bosnije** je ubežalo veliko kristjanov na avstrijsko zemljo, in ti so odposlali evropskim krščanskim velikim močem spomenico, v kateri prosijo sledeče štiri točke:

1. Iz Carigrada naj se odpošlje nepristranska komisija, da preišče in se prepriča o položaju kristjanov v Bosniji, in špeciálno o naših triletnih prošnjah in pritoževanjih. V to komisijo pa naj se izvole za ude i kristjani, ki so podložniki Nj. Vel. sultana. Tudi bi morala komisija vršiti svoja dela s sodelovanjem ali vsaj v navzočnosti zastopnikov onih krščanskih oblastij, ki garantujejo pariške traktate.

2. Naj se pred sodbo tirajo in po postavi kazne oni, o katerih nasilstvu in krutosti smo tožili, in naj se po razmerji tudi oni uradi morajo k odgovornosti, ki so porredno ali pa iz mlačnosti ona hudodelstva pripuščali.

3. Garantuje naj se prosto voljenje kristijanskih zastopnikov v političnih in sodnijskih medjih; ravnopravnost kristjanov z muslimi pred uradom, pred sodbo, ravno tako tikoma stvari same in obravnavanja, kakor i v izbiranji prič, naj se uresniči; sploh naj da visoka porta s fermanom ali kakim drugim priročnim mednarodnim dejanjem garantujočim močem poroštvo, da bode dotični hatišerif od leta 1839 in hat-humanium od leta 1856 nasproti kristjanom točno izvrševala, ter ju v duhu humanitete in civilizacije razširila; in da v bodoče preišče in kazni samovoljstva in nasilje, naj si bode zoper kogar hoče v državi.

4. Naj se dade poroštvo, da se denašnji ubežniki mogo brez nevarnosti vrniti v svojo domovino in k svoji družini.

Dopisi.

Iz Škofje Loke 22. avg. [Izvirni dopis.] Da bodo dr. Bleiweisove klerikalne „Novice“ čez nas Ločane padle in nas po starobabje obrale, to smo naprej vedeli, ko smo dr. Zarnika na podlagi narodno-liberalnega programa za kandidata postavili. Zato se nečemo puliti s tacimi protivniki, vendar tri debele laži hočemo popraviti. Prvič je laž, da smo zborovali med mašo, temuč zborovali smo po maši. Dalje je laž, da nekaterim nij bila prilika dana, udeležiti se shoda. Še fajmošter in kaplan sta dobila povabila in mestni pisar je dobil več vabil za razdeliti, če jih nij in zakaj jih nij, to vi veste. Ravno tako bedasto je, da je med navzočnimi bilo samo 16 volilcev. Le počakajte, ob dnevu volitve se bode skazalo, da ne samo tisti, ki so bili navzočni, ampak ogromna večina vseh drugih bo za dr. Zarnika. Čemu zabavljate, zdrage delate in ščujete povsod, kjer se vam ne pokoravamo? — Da naši klerikalci v mestu nijso močni, posebno pri volitvah v državni resp. deželni zbor ne, o tem so se zadnje nedeljo sami prepričali. Imeli so namreč svoj volilen shod, da bi kaj proti Zarniku sklenili. A prišlo jih je v čitalnico celih 5 glav, med katere se pa še šteje kaplan Mandelc tudi. Zakaj pa tega svojega glorioznega shoda nijste opisali?

Zdaj pa še nekaj drugega. Gosp. notar Triller je predsednik našega provizoričnega odbora za stavljenje kopeli itd. On je čuden patron in ima nagon, kar na svojo pest absolutno gospodariti. To je delal tudi kot predsednik onega odbora, denar trosil, in se geriral kot da bi bil on sam vse, odbor nič. To udom nij bilo všeč. Zato je terjala polovica vseh udov, naj se skliče glavni zbor. On robato odgovori, da neče, da bo že sklical ga, kadar bode njemu po volji. To je bilo vendar prehudo, zato skliče odbor sam občni zbor in povabi tudi Trillerja. Triller pride arogantno s svojim pisčem, odda ime-nik onih, ki nijso še vplačali, pa odide zopet. Statut neče izročiti. Ker je stvar taka bila, volili so člani nov odbor in novega pred-

ki okrogle, poskočne pesni pojo, kakor na priliko

Ena bolha me pika,
En vrabec me jé;
En ljubček me ljubi,
Pa nobeden ne vé.

Potem razločnje: Koseskijevce — take, ki šestomere kujejo, ode molijo in legende obravnavajo, — in h koncu Preširnovce, ki „ljubemčkajo“ in „objemčkajo“, — te pa prav malo obraja naš strokovnjak. Stritar je Preširnovce, — Levstik tudi, in tako po vrsti vsi, ki o „ljubezni stokajo.“ Toman pa je Koseskijevce, in njegov kritikar tudi. — Oh, gospica! — kakor sem Vam že pravil, je svet Simon štirideset let na enej nogi stal, in zato v nebesa prišel; pri nas pa še na glavah stojé, in vendar nikamor ne pridejo. Polž je sedem let črez plot lezel, ter do vrha dospevši nazaj padel, misleč, da je prezgodaj prišel; pri nas pa bog ve že koliko časa lezejo črez plot zastarele neumnosti, in se še vedno bojé, da bodo prezgodaj dospeli črez.

„Vi ste sol zemlje; ako se pa sol spridi, s čim se „bo solilo?“ piše evangelist Matevž v petem poglavji. Ali bi se ne zjokal človek nad to našo „soljo“, ki je tako strašno neslana. Spridila se je uže davnaj, in vendar hoče še vedno komu kaj zasoliti. Ko bi se le šla solit, vsaj taka, kakor piše evangelist dalje, „nij za drugo več, kakor da se vrže ven, in potepta od ljudi.“

In ker sem denes že pri sv. Matevži, prebirajva ga dalje, gospica; marsikaj lepega in podučnega, pa tudi mnogo, kar se čuje ko britka ironija za denašnje tonzurirane apostelne, najdeva v tej knjigi.

„Vi ste luč sveta, tako naj sveti vaša luč ljudem, da vidijo vaša dobra dela, in časte vašega očeta, ki je v nebesih.“

In pri tem naj se spomni človek kaplana Kluna, in svita njegovih rudečih lic, — oh kaj ne, to je luč tega sveta?! —

„Glejte, da svojih dobrih del ne delate pred ljudmi, da bi vas videli; sicer ne bode imeli plačila pri svojem očetu.“

In vendar ga vsak lahko vidi, njega

namreč, kako se mu blišči križec nad trebuhom, kadar koraka v katoliško društvo, in vsak, razen čitalniškega natakarja lahko vé in čuje, kako se on posti v petek in soboto.

„Ne spravljajte si zakladov na zemlji, kjer jih rija in mol konča, in kjer jih tatje izkopljejo in ukradejo; temuč zbirajte si zaklade v nebesih, kjer jih ne konča ni rija ni mol, in kjer jih tatje ne izkopljejo in ne ukradejo.“ — In vendar pridevajo groš h grošu, štejejo in spravljajo, in si zbirajo zaklade na zemlji; in oni v prvej versti dokazujejo in spričujejo dejansko, „da le petica dá ime sloveče.“ —

„Ne skrbite za svoje življenje, kaj bote jeli; tudi ne za svoje telo, kaj bote oblačili. Poglejte lilije na polji, kako rastejo; ne delajo in ne predejo; pa povem vam, da še Salomon v vsej svojej krasoti nij bil tako oblečen, kakor ena izmed njih.“

Gospica! Zapri va knjigo sv. Matevža.

Baptista.

sednika g. O. Detelja. To se je Trillerju naznanilo, a odgovoril je zopet precej netesano, in se predrznil še nasvet staviti, naj se trije udje, ki so posestniki, iz društva izključijo. Čudimo se vsi, kako more pameten človek in jurist tako ravnati.

Iz Budim-Pešte 21. avg. [Izv. dop.] Pruski listi dolže grofa Andrassyja, da je zlasti on, v zvezi z Rimom zakrivil fuzijo med francoskimi Burbonci in Orlejanci. Prusi boje se namreč, in sicer s pravico, da ne bi Burbonec na francoskem kraljevem prestolu poskusil za utrjenje svoje dinastije jim Elzas in milijarde spet nazaj vzeti. Tudi naši listi so hlinili negotovanje nad tem Andrassyjevem posredovanjem med Burbonci in Orlejanci. Na tihem je pa vendar ta Andrassyjev čin pravi slastni oblizek za naš, tako varčno negovan šovinizem, češ, „naš grof“ je to izposloval!

V naši notranji politiki je denes precej tiho. Za naše politično življenje je to karakteristično, da se pri nas samo ob času sezone našega drž. zbora v politiki na veliko delo spravlja. Kakor hitro se pa drž. zbor razide, pa spet vse vtihne. Naj znamenitnejši dogodek je kraljev manifest na hrv. slav. graničarje, v katerem se jim naznanja, da se jim bo zadnjega septembra orožje odvzelo. S tem danom bo tedaj faktično razvojničena vsa vojna krajina. Kedaj se bo pa pod civilno zagrebško vlado postavila in s tem spet v materdeželo utelovila, to še nij ustanovljeno, dolgo odlagati se pa ne bo več moglo. Feldcajgmajster Mollinary je z gori omenjenim manifestom postal iz vojniškega vrhovnega poveljnika voj. krajine njen civilni kr. namestnik, in zagrebška general-komanda njena civilna vlada. Kako bodo graničarji ta kr. manifest sprejeli, pokazalo se bo v kratkem. Godrnjanja proti njemu bo k večjemu v gornji vojni krajini, kjer je narod skoro na pol iz vojniške blagajne živel. Na politično življenje na Hrvatskem bo pa ta manifest velevažen upljiv imel. Hrvatski sabor bo mogel na temelji njega zahtevati, da naj se takoj tudi zastopniki iz krajine v sabor pokličejo, sicer tem več, da se krajina ne bo mogla pozneje izgovarjati, da pri posvetovanju nove nagodbe nij sodelovala, ter da njene veljavnosti ne pripoznava. Naša vlada bo imela povod, morebiti celo zaželjen povod, ali bolj rekoč pretvezo, da na temelji ravno tega manifesta sedanji hrv. sabor razpusti, in še enkrat z novimi volitvami svojo srečo poskusi. Naša vlada je že pri raznih priložnostih povdarjala, da se boče s celim hrv. narodom in s celo deželo pogoditi, ne samo z eno stranko in z enim delom. Kraljev manifest na graničarje more postati kapital za njene nakane. Hrvati so našim državnikom nekdanj precej imponovali. Ti časi pa leže denes v preteklosti. Polzenje vodjev hr. narodne stranke, v katerem med seboj celo konkurirajo; servilni duh, v katerem njihov „Obzor“ piše, rovanje Rauchijancev, splošna moralčna pokvarjenost na Hrvatskem, o katerej imamo toliko „divnih“ izglede, vse to nij potem, da bi našim državnikom rešpekt pred Hrvatom dajalo. Magjarom za ljubo pretgali so Hrvati solidarnost s Srbi in z drugimi v opoziciji stoječimi našimi naroduostmi, misleči morebiti, da bodo za ta separatizem od Magjarov nagradjeni! V naši državopravnej opoziciji so Srbi to, kar v Avstriji Čehi, Hrvati pa to kar Poljaki, faktor namreč, ki v nobenem so-

lidnem računu, v katerem se z realnimi veličinami računa, mesta imeti ne more. Hrvatom se bo, ne mara, z njihovo nagodbo enaka godila, kakor Poljakom z njih resolucijo. Oni hote naše državnike, ki jim do bubregov vide nadmodrovati! Naši državniki dobro vedo, da razen Rauchijancev denes na Hrvatskim faktično nobenega pravega in iskrenega prijatelja nemajo, je-li tedaj čudo, da nad Rauchijanci še zmerom svojo zaščito roko drže, da „P. L.“ še zmerom proti narodni stranki piše?! Na Hrvatskem je treba novega testa in novega kvasa. Makančeva stranka ima edina bodočnosti, vse drugo je zastarelo.

Domače stvari.

— („Narodna tiskarna.“) Denes ima upravni odbor „Narodne tiskarne“ sejo, v kateri bode pregledal bilanco in volil predsednika.

— (Opravični svet banke Slovenije) ima denes dopoldne sejo.

— (Iz Cerknice) se nam piše: 21. t. m. ravno o polnoči vnel se je ogenj v hlevu g. Franc Šerkota, kateri je v kratkem času upepelil zraven stoječi skedenj in kozolec. Na poslopih je bilo polno sena in v kozolci neomlatenega žita. Strašno je bilo videti ubogo živino, katera je celo uro v gorečem hlevu stala. Vsled hudega ognja nij bilo mogoče do nje priti. Poslednjič se vendar pogumni možaki in fantje lotijo težavnega dela, ter z drogmi prebijejo zid in iz gorečega hleva — zares čudno — še živih devetero živinčet izvlečejo. Pri brambi ognja se je izvrstno in kaj sprevidno obnašal Janez Grebenec, po domače „Bizar“. — Škoda se ceni na 4000 gl.

— (Strela in požar.) V Limavci, celjskega okraja, je tresčilo v pristavo gruntnega posestnika Jurja Bervarja. Pogorela je pristava z vsemi pridelki: žitom, slamo in senom. Tudi 11 ovnov, 2 teleti in 1 svinja je zgorela. Škoda znaša 1400 gl.; poškodovani nij bil zavarovan.

— (Iz Kamnika) se nam poroča: Pretekli teden so se tukaj neki ljudje, med njimi dva brata, z vulgarnim imenom Borič, vpijanili, potem najprej za šalo, in kasneje za resnico prepirati začeli. Prepri je imel žalosten konec, ker Borič je s sekiro ubil nekega delavca, ki je zidal ljubljansko cigarno fabriko, pa bil ravno prišel v Kamnik svojega brata obiskat. Razen tega ubitega, je bil še drug smrtno s sekiro ranjen. Čudno se pa nam zdi, da gosposka morivca še zdaj nij zaprla, temuč njega na prostem pusti in njegovega brata, da se lahko dogovarjata.

— (O tepežih in pobjah) se nam poroča tudi iz Mengša in iz Radomelj pri Kamniku. V poslednjem kraji so enega ubili. — Bog, kaj je še surovosti, pa vpijejo fanatiki „proč s šolo“, če jaz, duhoven, v njej ne zapovedujem.

— (Strela ubila.) Iz Sacerba blizu Doline pri Trstu se nam piše: 19. t. m. so šli trije možje iz Sacerba na bližnji hrib drva sekati. Kmalu se nebo stemni in dež začne liti. Možje gredo vedrit pod neko drevo, v katero kmalu udari strela. Enega je ubila; bil je še le 25 let star, in 9 mesecev oženjen z mlado ženo.

— (Strašen umor.) V Brodu na Hrvatskem sta se sprla v pijanosti dva brata, zaradi česar se začeta tepsti. Tu pristopi

neki mlad človek, ter hoče bratovskemu boju storiti konec. Ali kaj se zgodi? Brata ga primeta in ga vržeta na tla; potem mu zasedi eden nož v srce, drugi ga sune petkrat v prsi, da je kmalu umrl. Hudodelnika se zelo kesata in sta se uže sama izročila sodnji v Pregradi.

— (Zastrupena vojaka.) Iz Pulja piše neki mornarski vojaka: Dva vojaka, z imenom Švancenberg, sta prosila častnika, ali smeta iti v mesto na sprehod. Častnik jima dovoli za celi dan in celo noč. Ko prideta v mesto, se napijeta najprej dobrega istrskega vina; ko sta bila uže židane volje, gresta v neko prodajalnico, ter si kupita strupa, papirja in črnila, potem odideta v neko kavarno, in tam sta kavo in strup popila. To storivša, napišeta list, ter ga zapečatenega na mizi v kavarnici pustita, potem odideta v kasarno, ter umreta tam. Kaj sta pisala, nam nij znano.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalessière du Barry v Londonu.

Odstranjenje vseh bolezní brez leka in stroškov z izvrstno zdravilno hrano Revalessière du Barry iz Londona, katera pri odraslih in otrokih svoje stroške 50krat v drugih sredstvih prihrani.

Izpisek iz 75.000 ozdravljenj bolezní v želodeci, v živcih, v drobu, v prsih, na pljučah, v grlu, v dušnjaku, na žlezah, na ledvicah in v mehurju — od kojih se na zahtevanje posnetki zastoj in franko dopošljejo:

Spričevalo št. 64.210.

V Napolji, 17. aprila 1862.

Moj gospod! Vsled bolezní na jetrah sem bival sedem let v strašnem stanu sušenja in vsakovrstnega trpljenja. Nijsem bil v stanu ne čitati niti pisati; moji živci so se tresli po celem životu, slaba prebavljivost, vedna nespečnost in imel sem zmirom razburjene živce, da nijsem nikjer našel miru, pri tem sem bil tudi silno otožen. Mnogo zdravnikov je svojo umetnost poskušalo, a ne da bi moje trpljenje olajšali. V popolni obupnosti sem Vašo Revalessière poskusil in zdaj, odkar sem jo tri mesece užival, se zahvaljujem ljubemu Bogu. Revalessière zasluži največo hvalo, ona me je popolnem zopet ozdravila, tako, da morem svoje družbinsko stališče zopet zavzeti. Z iskreno hvaležnostjo in popolnim spoštovanjem

Marquise de Bréhan.

Spričevalo št. 65.810.

Neufchateau (Vogesen),
23. dec. 1862.

Moja hči, 17 let stara, je trpela vsled pomanjkanja svojih pravil na strašni razburjenosti živcev, imenovani sv. Vidov ples, in vsi zdravniki so dvomili na mogočosti kakšne pomoči. Od tega časa sem ji, po nasvetu prijatelja, Revalessière dajal, in ta izvrstna hrana jo je na začudenje vseh, kateri trpečo poznajo, popolnem ozdravila. To ozdravljenje je tu veliko pozornost vzbudilo in mnogo zdravnikov, ki so to bolezen za neozdravljivo proglasili, se zdaj čudi, mojo hčer močno, čvrsto in popolnem zdravo videti.

Martin, Officiere
Comptable en retraite.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalessière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalessière-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalessière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradiu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lonci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska liša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Opomenica.

Eksekutivne dražbe 25. avg.: Buhvaldovo, 6000 gl. in Vogelnikovo, 2043 gl., v Ljubljani. — Pirševo, 4000 gl., na Lačni gori pri Konjicah. — 26. avgusta: Ferjančičovo, v Vipavi. — Čušnikovo, 1548 gl., v Postojni. — 27. avgusta: Radišičovo, 1200 gl., v Krškem. 28. avg.: Novakovo, 2344 gl., v Brežicah. — Perčevo, 1280 gl., v Kozjem. —

29. avg.: Kodrinovo, 165 gl. in Zaglčivo, 400 gl., v Kozjem. — 30. avgusta: Zdravjevo, 3540 gl., Kokljevo, 3734 gl. in Hočevanjevo, 2797 in 400 gl., v Ljubljani. — Češkovo, 1301 gl., na Brdu. — Vin-diševo, 4060 gl., v Ptuj.

Konkurzi: Pri okr. sodnji v Kozjem mesto kancelista do 15. sept. pri predsedništvu okrožne sodnje v Celji. — Učiteljska služba v Rajhenburgu, 500 gl. in stan., mogoče tudi podučiteljska služba s 360 gl. in stan., do 31. t. m. pri okr. šolsk. svetu v Sevnici. — V Račjem (krškem okraju) služba post. ekspeditorja do 30. avg.: pri pošni direkciji v Trstu.

Umrli v Ljubljani

od 19. do 21. avgusta.

Franciska Rozman, kramarski otrok, 5 mes., na griži. — Franc Homec, dninarski otrok, 1 1/2 l., na kozeh. — Alojz Lulek, otrok fabr. delavca, 3 l., na črevnem vnetju. — Jan. Oblak, delavec, 66 l., na srčni bolezni. — Ana Jelen, urarska soproga, 37 l., na oslabiljenju. — Treza Svetlin, mazaški otrok, 10 m., na griži. — Alek. Jenko, otrok, obrt. uradnika 3 1/2 l., Jos. Kristan, delovodniški otrok, 2 1/2 l., Andr. De-beve, dninar, 35 l., na jetiki. — G. Albert pl. Fran-ken, jub. naduradniški oficijal, 71 l., na oslabiljenju. — Antonija Gregore, pekovski otrok, 2 l., na sušici. — Jan. Lukinovič, vrtnarski otrok, 3 l., na črnihi kozeh. — Antonija Vegiz, mizarski otrok, 10 ted-nov, na griži. — Gertr. Jakopic, delavka, 52 l., na slabosti. — Franc Plankar, delavski otrok, 1 1/2 l., na griži. — Avgusta Učak, slikarski otrok, 13 mes., na griži. — Kordula Gerškšč, trafikantska soproga, 50 l., na spridenji črev. — Ana Prebiv, prebivalska vdova, 67 l. —

Tržne cene

v Ljubljani 23. avgusta t. l.

Pšenica 7 gl. 10 kr.; — rež 4 gl. 70 kr.; — ječmen 3 gld. 20 kr.; — oves 2 gl. — kr.; — ajda 3 gl. 60 kr.; — pros 3 gl. 60 kr.; — koruza 4 gl. — kr.; — krompir 2 gl. 30 kr.; — fižol 5 gl. 20 kr.; — masla funt — gl. 54 kr.; — mast — gl. 38 kr.; — špeh frišen — gl. 32 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 2 1/2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govedine funt 26 kr.; — teletine funt 34 kr.; — svinjsko meso, funt 30 kr.; — sena cent — gl. 85 kr.; — slame cent — gl. 80 kr.; — drva trda 7 gld. 10 kr.; — mehka 5 gl. 20 kr.

2 do 3000 gold.

se vzeme na posodo proti zagotavljenju, do-brim obrestim in povrnitvi v 3 letih iz hišne najemščine. (220—3)

Pismene ponudbe pod znamenjem **A. A.** Nr. 1. prejema iz prijaznosti

Opravništvo „Slov. Naroda“.

Javna zahvala.

Podpisani si šteje v čast, v svojem in v imenu svojih hčer **Karoline** in **Josipine**, vsem prijateljem in znan-cem, posebno pa gg. pevcem ljubljans-ke čitalnice, ki so moji preljubljeni soprogi, oziroma materi, izkazali zadnjo čast pri pogrebu 22. t. m., svojo pri-srčno zahvalo izreči. (223)

V Ljubljani, 23. avgusta 1873.

Marko Gerščič,
trafikant.

Tuji.

22. avgusta.

Evropa: Christen iz Berna. — Ilvar iz Cirknice. — Peternej iz Kranja. — Dr. Loranage.

Pri **Elefantu:** Jekše iz Kobarida. — Poldrug z družino iz Reke. — Furlani iz Pirana. — Gurtler iz Majsterndorfa. — pl. Keye z gospo, Furlani iz Trsta. — Lehman iz Monakovega.

Pri **Malič:** Pipp z gospo iz Sapione. — Esinger iz Bohova. — Berg-man iz Dunaja. — Baron Apfaltrern od Križa. — Winter iz Dunaja.

Pri **Zamorci:** Dolorego iz Krškega. — Korbič iz Gorenjskega. — Arko Niederdorf. — Herman iz Maribora. — Dittl z gospo iz Dunaja. — Zapančič iz Zagreba. — Zabukovšek s sinom iz Ljubljane. — Obauer, Srakat iz Ljubljane.

Izdajatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Dunajska borza 23. avgusta.

Akcije narodne banke	972	—
Kreditne akcije	244	—
London	111	15
Napol.	8	88
C. k. oskini	—	—
Srebro	105	75

!! Važno za zdravnike!!

Zdravništvo s popolno ure-djeno hišno lekarno na dobrem mestu v **Junski dolini**, blizu glavnega mesta **Celovca** in železnične postaje, se daje v najem, tudi z gospodarstvom vred, s prav ugodnimi pogoji. — Natančneje pri (222—1) **Opravništvu „Slov. Naroda“.**

Zobozdravno oznanilo.

Večstranskej želji ustrezaje, naznanjam, da sem tukaj v **Celji**, „**Zum weissen Lamm**“ do 4. septembra, in svojo zobozdravno in zobotehnično prakso izvršujem. (221—1)

Moje priljubljene zobne priprave — zobno vodo, zobni pečat in zobni prah — prodajajo v Ljubljani: g. parfumer Mahr in lekar Biršič; v Celji: g. lekar Ravšer; v Celovci: g. dr. Hussa, zobozdravnik Hoek, trgovec Goričnik in C. Klemen-čič; v Beljaku: okrožni lekar Solc.

Zobozdravnik dr. Tanzer,
docent zobozdravništva v Gradci.

Ljubljanska filijala Štirske eskomptne banke

priporoča se za izvršitev

banknih opravil vsake vrste.

Po svojem banknem in menjalnem komptoiru **kupuje** in **prodaja** vse **vrednostne papire**, **eskomptira menjice** po obstoječem tarifu, izdaja **nakazila** na vsa avstrijsko-ogerska in tujezemska trgovinska mesta po najzmernejših pogojih in **posoja** najceneje na vse pri borsah notirane **efekte** in **valute** 70 do 80% kursne vrednosti. Njen bankni in menjalni komptoir ima zmerom **veliko zalogo vrednostnih papirov** in opravlja **vsako borsno naročilo z najkulantnejšimi pogoji**.

Dalje **jemlje denarje na obresti** in sicer daje zdaj:

a) na **Giro-Conto** (knjižico) **5%** obresti brez odpovedi za zneske od 5 gld. do 3000 gld.;

5 1/2% obresti proti 15dnevni odpovedi za vsakovrstne zneske.

6% " " " " " " " " " "

b) na **blagajnične liste** (Kassenscheine)

4 1/2% obresti brez odpovedi, **5 1/2%** obresti proti 30dnevni odpovedi.

Za **ugodno** in **davka prosto nalaganje glavnice** priporoča filijala:

5 1/2% založna pisma avstrijske hipotekne banke

v kosovih po 100 in po 1000 gold., katera se v **50** letih s polno nominalno vred-nostjo potem izžrebanja nazaj plačujejo in imajo kupone za 1. dan aprila in 1. dan oktobra;

5 1/2% založna pisma avstrijske hipotekne banke

v kosovih po 100 in po 1000 gold., katera se v **10** letih s polno nominalno vred-nostjo potem izžrebanja nazaj plačujejo in imajo kupone za 30. dan junija in 31. dan decembra;

9% bone otomanskega zaklada od leta 1872., kateri se bodo izplačal **13. dan julija 1877. in 13. dan julija 1878. leta,**

s kuponi za 1/13. dan januarija in 1/13. dan julija, v kosovih po 100 sterlinških liber. Ker je filijala prodajo imenovanih papirov prevzela en commission, jej je moči izvršiti vsako naročilo **po dnevnem kursu**.

Končno filijala pozornost trgovcev in obrtnikov obrača še posebno na svojo samostalno

kreditno družbo

in jih vabi, naj pristopajo. Programi o organizaciji te družbe dobivajo se v komptoiru filijale na velikem trgu, št. 239. (92—18)

Naznanilo.

Dovoljujem si p. n. občinstvu naznaniti, da sem poleg svoje zdanje štacune tudi štacuno na voglu **grof Brandisovega grada** prevzel, v kateri bom poleg vsakovrstnega specijskega blaga tudi vse sorte barve, suhe in oljnate, lake, firneže, vse sorte peštanske paromlinske moke, navadni in paprini (paprika-) špeh, maslo in zaseko, salame, sir, vse sorte vinska in slivna žganja, sladke in grenke baže tekočine, rozolijo, spirit, graški suhor v vseh sortah i. t. d. imel, in po moji že navadno nizki ceni prodajal.

Maribor, 15. avgusta 1873.

(218—2)

M. Berdajs.

Epileptičen krč ali božjast

zdravi pismeno poseben zdravnik za božjast **Dr. O. Killisch**, Berlin, Louisenstrasse 45. (255—85)

Pričujoče ima čez tisoč bolnikov v ozdravljenju.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.